
Kognitiv behandling av subjektive somatiske symptomer

ARTIKKEL

WILHELMSEN I

BØDTKER J

Sammendrag

Vi presenterer en modell for sammenhengen mellom fysiske, psykiske og sosiale faktorer i utforming av subjektivesomatiske symptomer, som er den vanligste grunnen til at folk oppsøker lege. Særlig ved symptomer som vi ikke finner noen god somatisk forklaring på, kan det være av stor betydning å få pasienten motivert for å undersøke alle bidragendefaktorer i den onde sirkelen som de ofte kommer inn i.

Følgende elementer i denne sirkelen forklares: fysiske faktorer (symptomer, funn, supplerende undersøkelser), tanker (kognitive hendelser, kognitive prosesser og kognitive strukturer), følelser (emosjoner), atferd (alt vi sier og gjør) og den såkalte X-faktor, som representerer alt vi ikke vet. Modellen kan hjelpe oss i vår samtale med pasientene, og kan brukes både ved kjent somatisk sykdom og ikke minst ved tilstander med en multifaktoriell genese, som f.eks. somatoforme lidelser.

Publisert: 10. mars 1996. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 7. september 2026.